

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pe an 6 fl. 1/2 an
3 fl. 1/2 an 1 fl. 50 cr.
Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs. 1/2
an 9 frcs. 1/2 an
4 frcs. 50 cent.
Focea apare în fiecare
Sâmbătă.

Unirea

Focea bisericească-politică.**Insertiuni**

Un sir garmond:
odată 7 cr., a doua oră
6 cr., a treia oră 5 cr.,
și de fiecare publica-
țiune timbru de 30 cr.
Tot ce privește focea
să se adreseze la «Re-
dactiunea și Admini-
stratiunea Unirii»
in
Blas.

Anul VI.**Blas 19 Septembre 1896.****Numărul 38.****Tot cei vechi.**

Compatrioții nostri magiari au fatalitatea de a rămâne pururea orbi și încăpăținați în rău.

O mie de ani nu a fost de ajuns pentru a le deschide ochii. Ei și azi visază numai un vis: magiarizarea tuturor naționalităților, — un stat național magiar.

În zilele trecute și-au ținut societățile culturale magiare congresul lor în capitala țării. Era știut, că societățile aceste nu au alt scop de cât numai magiarizarea, — cu toate că ele negau asta mai ieri-alaltăieri. Dar așa de limpede nu au mărturisit ele scopul lor, ca la ultimul congres.

În congresul acesta s'a ezis și s'a stabilit drept scop final al activității lor formarea societății unitare magiare și în consecuență alcătuirea statului magiar național. Mai mult, s'a ezis, că acest scop final trebuie să-l realizeze cu conlucrare comună nu numai societățile magiare de cultură, ci și statul împreună cu toate organele sale.

Este dară hotărât: desnaționalizarea noastră este ținta tuturor compatrioților nostri magiari.

Nu e vorbă, dacă privești lucrul din punct de vedere teoretic, e neasemănat mai bună condiția unui stat, în care toți cetățenii fac parte din aceeași națiune etnică. Și e și mai favorabilă condiția unui stat, în care și religiunea e comună la toți cetățenii. Cu cât sînt

mai multe punctele diferențiale între cetățeni, cu atât e mai debil și statul, și cu atât e mai cu anevoe de consolidat.

Vorba e numai, că cu firea nu te poți lupta. Și dacă împrejurările, — dar să-î zicem pe nume, dacă Dumnezeu a așezat pe un petec de loc popor de origine și de grai deosebit, atunci teoria nu mai are loc, atunci trebuie să țieai lucrul, cum e, și e înzădar ori ce rațiociniu, că e mai bună condiția unui stat, ai cărui cetățeni sînt uniți cu legături comune de sânge și de credință.

În casuri de aceste datorința tuturor cetățenilor și a guvernului este, să consolideze statul așa, după cum mai bine permit și pretind interesele cetățenilor.

Și aici anume se ivesce cestiunea, oare consolidarea acesta a statului se poate ajunge mai bine prin asimilarea deosebitelor națiuni într'o singură națiune, ori dór dimpotrivă prin conservarea și cultivarea egală a deosebitelor națiuni.

Dacă asimilarea într'o singură națiune s'ar pute face de sine, fără nici o forțare ori brutalizare; dacă unul dintre popor ar avé farmecul de a contopi în trupul propriu cele alalte popor: atunci da, o asemenea asimilare ar fi foarte bună și în interesul statului. Avem în istorie exemple de aceste.

Când inse deosebitele popor își au trecutul lor, își au conaționalii lo-

cutoiri în alte țeri, ori chiar alcătuitoiri de state neatirnatore, își au cultura lor proprie, își au aspirațiile și idealurile lor, își au cu un cuvint viața lor proprie individuală, atunci e lămurit, că ori ce tendință de amalgamisare ori de asimilare e absurdă, e o chimera.

Vedem în natură, cum lucră instinctul la felurile animale. Cel mai neînsemnat vermet, care își simte viața, vre să trăească, se feresce de toate cele ce i-se par dăunose și se opune la ceea ce ar tinde la nimicirea lui.

Națiunile încă își au individualitatea lor, ele tocmai așa se silesc a-și păstra această individualitate ca și ori care fință viețuitoare. Legile firii sînt infalibile. Încercarea de a le schimba însemnă a răsturna ordul universului.

De mörte se îngrozesce viața. Și desnaționalizarea e mörtea unei națiuni.

Sînt adevăruri limpezi și neresturnate lucrurile aceste. Nu se cere alta, de cât să ai ochi de vedut și urechi de audit, pentru ca să le recunosci.

Compatrioții nostri însă nici în anul 1000 al esistenței statului ungar nu vor să vadă acest lucru.

Ei vor să țiea viața naționalităților alcătuitoare de stat, fără a-și da samă, că omorîndu-le pe acestea zidesc statul național magiar pe cadavre, și că națiunea unitară magiară nu ar fi alta, de cât conglomeratul cadavrelor adunate din membrii naționalităților magiarisate.

Feuilleton.**Mișcarea împotriva alcoolismului.**

În țerile apusane mișcarea împotriva beuturilor spirtose țiea dimensiuni din ce în ce mai mari. Efectele desastrose, ce provin din întrebuintarea nemoderată a beuturilor alcoolice, au spăriat pe toți oamenii cu adevărată iubire de neam și i-a îndemnat, să iațieze o acțiune puternică susținută de stat și de societate pentru stirpirea răului înrădăcinat în popor. Presa, societăți vigurose, opinia publică lucră din răspuțeri în contra spirtoselor.

Dar noi Români ce am făcut în direcțiunea acesta? Absolut nimic, cu toate că neasemănat mai mult de cât poporile apusane am avé datorința, să scriem și agităm împotriva folosirii nemoderate a beuturilor spirtose. Cineva și-a luat ostenela de a calcula suma banilor, ce locuitorii comitatului au pierdut în mare majoritate Români, și pe beutură în decursul unui an. A rezultat, că în acest comitat Români beu apröpe un milion de floreni pe an. Și totuși n'am făcut nimic pentru combaterea acestui blăstem,

ce ne apasă. Vedem decădinta economică, morală și fizică a poporului nostru și nu ne mișcăm. Umplem colöne întregi de ziare cu frase despre iubirea de neam fără de a fi contribuit câtu-și de puțin la înaintarea economică ori morală a acelnia. Ne certăm, ne suspitionăm unii pe alții și facem „politică națională înaltă“, a cărei urmări le vedem acum în toate părțile. Neîncrederea, descurajarea, demoralizarea se lătesc între noi în mod înspăimântător. Poporul s'erăcesce, decade între altele și din cauza, că be prea mult. ér domni fac politică și n'au răgaz, să se intereseze și de alte cestiuni.

Combaterea alcoolismului e cestiune de viață pentru noi, de care trebuie să ne ocupăm. Dacă Români într'un comitat dau într'un an apröpe un milion de floreni pe beuturi spirtose, ne putem face idee despre colosalul capital, ce se perde an de an abstragënd de la alte rele, cari sînt urmări naturale ale beuturilor alcoolice.

Noi ne cunöscem bóla și nu ne dăm silința, ca să o vindecăm. Öre nu e acesta un fel de sinucidere? Ne plângem, că sîntem s'eraci; nu avem cu ce susține școlile; nu ne putem salarisa preoții, ca să nu ajungă azi mäne uneltele guvernului. Pentru ce nu

avem? Noi sîntem de vină, nimeni altul. Cu un percent din suma banilor, ce se beu, ne-am pute mântui toate școlile confesionale. De géba, că noi n'am ajuns încă, să ne pricepem interesele noastre.

În țerile apusane statul, societatea și presa s'au aliat pentru combaterea alcoolismului. În multe locuri chiar și școla este pusă în servițiul acestei mișcări. Statele Unite din America de Nord premerg cu esemplul în privința acesta. În anul 1891 studiul biologiei și igienei cu deosebit respect la influința beuturilor spirtose asupra sănătății a fost obligător în 24 state din cele 38. La ast fel de prelegeri țieau parte nu mai puțin de 12 milioane de copii. Congresul, suprema corporațiune legislativă a Statelor Unite, a decis în 1886, că după 1 Ianuar 1888 numai acela póte fi îndreptătit a propune în școlile publice, care a trecut cu succes esamenul din biologie și igienă cu deosebită referință la influința beuturilor spirtose și a materiilor narcotice asupra organismului omenesc. Tot ast fel de hotăriri s'au adus în Canada și în alte colonii anglezesci. În Anglia încă s'au luat ast fel de dispoziții. În 1891 au esistat 16,724 reuniuni de temperanță pentru băeți cu 1.975,696 membri.

Quem Deus perdere vult, dementat. Dumnezeu îi lea mintea la acela, pe care va să-l pedepsescă.

Grijescă compatrioții noștri cu rezoluțiunea lor congresuală. Sint rezoluțiuni fără minte. Semn, că Dumnezeu începe a le lua mintea.

Și după huarca minții urmază — prăpădirea.

„Libertatea ungară de cuvint și de întrunire.“ Sub acest titlu serie „Vaterland“ din 13 a c. următoarele:

„Ungurul are o zicală ironică, care zice: „Spune adevărul, și omenii îți sparg capul.“ Concluziend din zicala acésta abia se pôte zice, că viața politică a Ungariei în cei din urmă trei zeci de ani ar fi fost aprôpe de adevăr, căci până în anii din urmă politicianilor unguresci nu li-s'a întâmplat, ca omenii să le spargă capetele. Abia numai de când partida poporală ungară aduce a minte partidelor și parlamentarilor de până acum de tôte direcțiile firca muritoare a gloriei și puterii lor suverane de până acum, numai acum începe zicala aceea a deveni un adevăr politic. Ori unde partidul poporal — pe temeiul îndemnului primit din partea ținuturilor respective — adună pe soții săi de principii, pretutindenea i-se pune în cale nu numai obrăznicia jidovăsească, ci și mișelia administrativă, și parlamentarii tuturor direcțiilor liberale, — alt fel de parlamentari durere parlamentul de astăzi al sermanei țării nu cunoșce, — zic în taină cu bucurie: „Da capo!“ Lor le place libertatea cuvintului și a întrunirii numai într-o atâta, într-o cât ea le concede a nutri și înainta chiar și uneltirile și nisuițele cele mai nelociale. O partidă loială înse, mai ales o partidă, care voesce binele poporului și nu va să-l exploateze și să-l porțe de nas. O atare partidă are să se nimicească și să se facă imposibilă prin tăcere comună în fața blăstămățiilor betyaresci celor mai infame.“

Serman catolicism din Ungaria! Unde ai ajuns în urma oportunismului tău!

Multe reuniuni au trimis oratori în diferite școli, unde după închierea prelegerilor au ținut conferințe de 1/2 oră și mai bine despre efectele stricătioase ale beuturilor spiritose. Conferințele devin interesante prin date statistice și esperimente chimice. Oratorii fixază atențiunea elevilor și prin aceea, că escriu premii pentru operatele, cari mai bine vor reproduce conținutul prelegerii. O societate a adunat 10,000 de funți șterlingi pentru ast fel de scopuri. Acésta societate cu câți va ani mai înainte a trimis în singurătice școli ale țării 9 oratori, cari în decurs de 10 luni au ținut conferințe în 2544 școli la 277,670 copii de școlă. La un concurs de premii scris de o ast fel de societate au luat parte la 100,000 de băeți, dintre cari 1820 au fost premiați. Comitetul școlilor din Londra deja în anul 1877 a dis. us, ca învățătorii să facă cunoscută influința stricătiosă a beuturilor spiritose în fie care școlă a orașului. Învățătorii trebuie să folosescă spre ajungerea scopului acestuia cărțile de cetire, orele de cant, până și păreții salelor de prelegere. În Svedia încă s'au luat măsurile de lipsă, ca învățătorii în școlă să pôte face propagandă pentru cauza temperanței. Legea nouă de instrucțiune publică a Norvegiei a luat între studiile școlare și igieina poporală. În Dania și Hollanda s'au tipărit cărți, ce se trimit învățătorilor, ca ei să propage mișcarea împotriva alcoolului. În Belgiu tinerimea formază societăți de temperanță. De membri în aceste societăți se primesc tinerii trecuți de 12 ani, cari pun

Dar ôre n'ar puté să învețe și politicianii noștri, acum nu numai din esperința proprie, ci și din a altora? Mai întâiu oportunism pécătos, ér apoi restrîngerea întregii activități politice la manevrări sentimentale, asta a fost politica noastră de până acum. Și la ce am ajuns cu ea?

Silînțele Papei Leo XIII pentru unire în biserica grecăschismatică adevérat că n'au produs resunetul acela, care l-am dori chiar în interesul acestei biserici, dar un resunet totuși au produs, și acésta e deja mult, dacă avem în vedere toporéla spirituală, de care e cuprinsă biserica răsăritenă neunită. El dovedesce măcar atâta, că biserica acésta încă nu e de tot mórta, ci asemenea fetei lui Iair „nu a murit, ci dórme“. La timpul seî ne ocupasem deja de răspunsul patriarhului din Fanar dat la enciclica cea dintâiu a Papei Leo XIII. Răspunsul acela atât în privința stilului cât și în cea a cuprinsului mirosă tare a reformățiune din vécul al XVI-lea. Acela-și Fanar împărtășesce acum lumii, că el și-a propus, să respingă din parte-și printr'o notă nouă și enciclica cea mai nouă „Satis cognitum“. „Enciclica patriarhală, ce se așteptă,“ așa zice avisul, „se va dimitte cu mult mai tare de cât cea dintâiu în aménunte și va combate (!) o dată pentru tot de una (!) punct după punct tôte atacurile (!), cari se cuprind în amintita enciclică a papei, și așa va pune capet unei discusiî sterile, carea ține acum deja de vécuri. Enciclica acésta a „bisericii celei mari“ se va traduce pe diferite limbi.“

Pe cum se vede, deja tonul acestui avis oficios se află éră într-un contrast regretabil față cu declarările cele prisositoare de adevérată iubire părintească ale Sfinției Sale; putem sci deci înainte, la ce putem să ne așteptăm, că se va cuprinde în documentul anunțat. Firesce ce priveșce Vaticanul, patriarhul din Constantinopol în zădar crede, că acolo vor da răspunsul lui o importanță cine șcie cât de mare; acolo

ômenii — abstragénd de alte considerante mai înalte — sciú, că răspunsul acela e lipsit de ori ce importanță, când ôre cine va să măsore după el dispoziția răsăritului față cu cestia unirii. Răspunsul acela e glasul unui om, care se fălesce cu o auctoritate, ce nu o are. De aceea răspunsul acesta al patriarhului va avé o însemnătate tot așa de efemeră ca și cel de deunăi, pe când fiesce care cuvint al lui Leo XIII rămâne în tocmăi ea și stinca, de pe care s'a rostit.

Ceea ce deșteptă în Vatican o îngrijire mult mai mare, sint anumite curenturi, cari se observă în cercuri mai largi ale bisericii grecesci neunite, curenturi, cari pôte un timbru de tot modern și nu-și au isvorul în Răsărit, ci sint importate din Apus, în special din Anglia. Se aude adevă în Răsărit în tocmăi ea și în Anglia și în America de Nord punéndu-se din partea acatolicilor întrebarea mirată, că Papa de ce a potențat așa de tare în enciclica sa cea mai de pe urmă condițiile, pe lângă cari ar fi cu putință reunirea bisericilor. În multe părți s'a vedit adevă aplicarea de a recunoșce pe Papa ôre cum de president de onóre comun al unei „reuniuni a bisericilor Răsăritului și Apusului confederate“, ceea ce după părerea lor sigur ar fi fost deja un succes fôrte prețios. Prospeetele acestea — zic ei, — Papa Leo XIII le-a nimicit acum din temei cu enciclica „Satis cognitum“, în care a pretins de-a dreptul sa punere și a zugrăvit o icônă a bisericii, care eschide de tot o ast fel de „confederație“.

Ideile acestea false, cari nici de cum nu pot să se unescă cu firea bisericii și cu principiul de auctoritate cuprins într'însa, cauză Vaticanului îngrijiri mai serioase de cât opoziția fățișe și directă. Dar se va limpedi cu timpul și greșelile acestea, și adevărul va înainta mai de parte pe calea sa triumfală. Despre asta Vaticanul nu s'îndoesce.

vot solemn, că până la al 20-lea an al etății nu vor bé beuturi spiritose mai tari, vin și bere numai în măsură mică. În anii din urmă se observă și în Svițera la tinerimea din gimnasil și universități o ast fel de mișcare. Ba sint chiar și societăți academice, cari au enunțat, că prietinia se pôte sustine și fără beuturi alcoolice. La mai multe universități profesorii țin prelegeri în contra întrebuintării beuturilor spiritose. Unul dintre fructele mișcării împotriva beuturilor spiritose este, că la gimnasiile din S. Gallen și Basel tinerimea a înființat reuniuni de temperanță.

În Anglia tinerimea formază puternice societăți de temperanță (Band's of Hope). Anglezii s'au convins, că prin tinerime, a căreia este viitorul, pôte face mai mult împotriva alcoolismului. Tinerimea angleză și corăspunde așteptărilor.

Dr. Tenysle episcopul de Londra în vorbirea sa presidială ținută cu ocaziunea adunării generale a reuniunii de temperanță a constatat, că reuniunile tinerimii din Londra în anul 1886 au avut 200,000 membri, ér din întreg imperiul 1,500,000 membri. În chipul acesta se creșce o generațiune numérosă, care va lupta și mai întetit pentru cauza temperanței. O ast fel de generațiune sănătôsă și vîgurosă va fi scutul civilizațiunii și culturii anglezesci.

Să vedem acum, în ce chip conlucră biserica creștină din Anglia pentru cauza temperanței.

Asoțiarea împotriva alcoolismului își află expresiunea cea mai înaltă în reuniunile

de temperanță ale diferitelor biserici. Câte biserici creștine sint în Anglia, atâtea reuniuni de temperanță. Întreg clerul Angliei pe terenul acesta desvôltă o parte considerabilă a muncii sale sub.ime pentru biserică și națiune.

Bogăția, autoritatea și geniul subministrază acestor societăți armele, cu cari luptă pentru viața morală și cumpătată a națiunilor. Regina celei mai puternice împărății, Papa, capul bisericii catolice, ajută aceste societăți în munca lor nobilă.

Cele mai puternice reuniuni de temperanță sint liga rom. cat. a sf. Crucii, înțemeiată de biserica rom.-cat., și societatea de temperanță a bisericii anglicane. Între aceste două reuniuni există o deosebire principială. Liga sf. Crucii luptă pentru abținerea totală de la beuturi spiritose (total abstaining party) pe când societatea de temperanță anglicană concede gustarea cumpătată a acelor și luptă numai pentru stîrpirea esceselor (moderate drinking party).

Societatea de temperanță a bisericii anglicane „Church of England Temperance Society“ stă sub patronajul reginei. Președinti sint mitropolitii, vicepreședinti episcopii anglicani, ducii de Westminster și Leeds, alți bărbați distinși. Fie care diecesă anglicană formază o secțiune a acestei societăți și își trimite reprezentanții săi în senatul general, care printr'o comisie esecutivă conduce afacerile societății. Fôea „Church of England Temperance Chronicle“ are meninț de a apéra și promova interesele societății.

Revistă bisericească.

Din Patrie.

Declararea făcută de către Bánffy în parlament în sesiunea episcopiei magiare de Hajdu-Dorog nu a mulțămît pe înscenătorii agitațiunii. Ei din nou se vor adresa către parlament, ca acesta să pertracteze înainte de a-i veni rîndul „memoriul“, care l-au subșternut dinșii în 27 Aug. la președintele dietei. Cîmă celor, cari cer episcopie gr. cat. cu limba liturgică magiară, nu le zac la inimă interesele religioase, ci numai zelul de a magiarisa prin biserică, se vede și de acolo, că ei forțază înființarea episcopiei prin dietă, majoritatea căreia se închină liberalismului religios inimic bisericii. Unii din inițiatorii mișcării amenință cu defecționarea de la biserică catolică, dacă nu se va înființa episcopie magiară. Biserica ca mamă bună sigur ar jeli căderea lor, dară ar scăpa tot o dată și de elemente turbulente.

Roma.

Din loc competent se asigură, că Sfinția Sa va numi de nunțiu la Paris pe Msgr. Clari episcopul de Viterbo, care deja s'a despărțit de diecesa sa și petrece în Roma spre a studia raporturile din Franța. În Paris se va duce numai după visita de acolo a țarului, fiind că Papa doresce, ca S. Scaun pe atunci să fie reprezentat tot prin pronunțiu Ferrata. Msgr. Lorenzelli, internunțiu de la Haaga, va fi numit nunțiu la München, érá în locul lui ca internunțiu va fi trimis Msgr. Tarnassi, fost uditore la nunțiatura din Viena.

Pe francmasoni i-a spăriat rezoluțiunile luate în congresele catolice de la Padua și Piesole. Mai ales se tem, că preoțimea prin reuniunile de la sate și secretariatele populare va câștiga influență asupra claselor de jos. În 20 a

c. francmasonii au de gând, să insceneze manifestări anticlericale în Roma.

Rusia.

Cea mai mare parte a săptămânii trecute a petrecut-o Sfinția Sa în pavilionul său din grădina Vaticanului și acolo a primit în audiență pe mai mulți episcopi din străinătate, între alții și pe episcopul auxiliar din Mohilov Msgr. Francisc Albin Symon. Acesta e al pătrălea episcop rusesc, care cu concesiunea guvernului rusesc a venit la Roma în cei din urmă doi ani, ceea ce mai înainte nu se concedea. Sfinția Sa a găsit în acesta o dovadă a bunăvoinței, de care era stăpănit principele Lobanow față cu supușii catolici ai țarului. În Vatican se nutrește sperarea, că în urma morții lui Lobanow totuși nu se vor zădărnici tractativele referitoare la restaurarea scaunelor episcopesci vacante acum de mai mulți ani. Sperarea asta o nutrește și aceea, că mai mult se vorbesce despre ambasadorul rusesc din Viena Kapnist ca despre probabilul succesor al lui Lobanow. Kapnist a fost adecă înainte de asta cu vre o 30 de ani atașatul legațiunii rusești pe lângă Vatican, érá mai apoi chiar și șeful acestei legațiunii și încă de pe atunci posedea simpatia Vaticanului.

Revistă politică.

Afaceri interne.

Proiectul de lege despre procedura iudicială în cauzele criminale s'a primit și în dezbaterile speciale în ședința dietală din 12 a c. Tot în 12 a ajuns înaintea dietei cererea de a se suspenda dreptul de imunitate a deputatului br. Podmániczky, care este tras în judecată, fiind că în o ședință a clubului liberal a zis cuvinte insultătoare la adresa lui Kasics Péter. Majoritatea

dietală la propunerea lui Polonyi a fost de părerea, că să nu suspendă dreptul de imunitate a lui Podmániczky, de ore ce debaterile din club se consideră ca accesorii ale celor din parlament, prin urmare dreptul de imunitate se estinde și asupra acelor.

Duminecă a fost o mare adunare în Ipolyság, unde opoziția întrunită a candidat de deputat dietal pe contele Zichy Jenő. La adunare au luat parte mai mulți deputați opoziționali în frunte cu Apponyi. Acesta în un discurs mai lung a făcut enunțări, prin cari a precizat atitudinea partidului național. El a declarat, că partidul său luptă pentru realizarea aspirațiilor naționale față cu Austria pe baza pactului dualistic din 1867. De fusiune cu partidul guvernamental nu voesc să scie. Sesiunea politică bisericească o consideră numai de secundară. Revisiunea nu o doresce, fiind că ar reinvia luptele din trecut; după ce înse revisiunea la dînsii (partidul național) nici când nu a fost sesiune de partid, deputații naționali (apponyiști) au deplină libertate în privința acesta și pot lupta pentru revisiunea legilor bisericești. Este știut, că Apponyi încă a fost pentru căsătoria civilă, de și nu în forma ei de azi. Enunțările, ce le-a făcut în sesiunea acesta, sînt îndreptate în contra partidului popular.

Sciriile răspândite de unăzi cu privire la apropiata descompunere a clubului celor a fără de partid acum se desmintesc.

Austria.

Duminecă s'a ținut în aula casei comunale din Viena primul congres al țăranilor austriaci. La congres au luat parte preste 1000 de țăranii. În numele ministrului de agricultură a deschis adunarea locuințierul Kielmansegg, care a declarat, că guvernul apretiează însemnătatea țăranimii și se va sili tot de una, să promoveze interesele acestei clase a societății. Spre scopul acesta va și pregăti un proiect de lege referitor la asociațiile agrare. Dr. Lueger a salutat țăranimea în numele capitalei. Apoi s'au luat rezoluțiuni referitoare la reuniunile agricole, la darea de pămînt, la legea de vinat, la desdaunarea pentru pagubele făcute de animalele selbatice, la vierit și la școlile de agronomie. Mai de parte s'a enunțat restrîngerea jocurilor de bursă, și că pactul economic cu Ungaria numai în acel cas să se renoască, dacă se va ridica cuota pentru Ungaria și se vor presta garanțe sigure, că Ungaria va observa cu onestitate condițiile convențiunii vamale și comerciale. Când va avé ore și țăranimea din Ungaria influința cuvenită în afacerile publice?

Anglia.

Feni, cari spre a ușura sôrtea populațiunii agricole din Irlanda au recurs la atâtea conjurațiuni și atentate, érá voesc a-și reincepe activitatea sistată de cât va timp. Doi din ei au sosit din America în Brehem, o comună aprópe de Antwerpen, și au închiriat o casă. Detectivii anglezii dându-le de urmă aju-

„United Kingdom Alliance“ și „Irish Temperance League“.

Din cele espuse își pôte face ori cine o iconă despre munca colosală, ce se consumă pentru stîrpirea alcoolismului din straturile poporului și a lucrătorilor anglezii. Bôla este înrădăcinată adânc, și vindecarea ei reclamă multă jertfă și paciință îndelungată.

Date pozitive despre succesele mișcării împotriva alcoolismului avem din Svedia, Norvegia și Hollanda. În Svedia cu 50 de ani mai înainte cădeau 54 litre de vinars pe o persoană într-un an. În urma activității societăților de temperanță și a conlucrării statului consumul de vinars s'a pogorît la 8 litre de persoană. Asemenea a scădut consumul vinarsului și în Norvegia de la 16 litre la 3½ litre. În Hollanda la 1881 au fost 43,000 de crîme, la 1885 erau numai 27,975, și consumul de vinars s'a pogorît de la 9-8 la 8-6 litre de persoană. Sintem siguri, că mișcarea împotriva alcoolismului va aduce fructele dorite și în alte țări.

Ca închiare mai dăm câte va date. Poporul englez a dat pe beuturi spirtóse în anul 1860 preste 85 milioane, la 1876 ceva preste 147 și la 1881 deja 127 milioane de funți sterlingi. Noi cești din fericita Ungarie încă progresăm rapid. În anul Domnului 1872 s'au beut în Ungaria 106.177,819 fl. 20 cr., în 1883 s'au beut 149.080,056 fl. 05 cr., ér în 1886 s'au beut 146 milioane, așa că o familie de 5 membri a spesat pe beuturi spirtóse în anul 1886 la 42 fl. Éta cauza sêrăciei nôstre!

Scopul principal al societății este lățirea temperanței, a cumpetului în beuturi și vindecarea bețivilor. Pentru îngrijirea și curarea bețivilor și decăduților mărînimositatea Anglezilor a ridicat 24 institute mari în diferite părți ale țării.

Liga rom. cat. a sf. Crucii s'a întemeiat la 1874 de mitropolitul cardinal de Westminster. Scopul ligei cat. este regenerarea morală și religioasă, îmbunătățirea stării materiale a poporului și a claselor muncitoare. Numai rom. catolici, cari se abțin total de la beuturi spirtóse, pot fi membri ai acestei societăți. Liga sf. Crucii combate din tóte puterile alcoolismul și luptă tot o dată pentru recăștigarea drepturilor bisericii cat. în Anglia. Acestă reuniune are vre o 40 de secțiuni, cari se estind asupra întregii țări și lucră cu cea mai mare încordare pentru binele obștesc.

Episcopii și clerul rom-cat. din Irlanda a pornit un adevărat răsboi cruciat împotriva alcoolismului. Majoritatea alumnilor din seminariile teologice nu beu de loc beuturi spirtóse. Alumnii celui mai mare seminar „Maynouth College“ fără excepțiune se abțin de la beuturile spirtóse.

Diferitele ordini călugăresci desvóltă o activitate uriasă împotriva alcoolismului mai en samă în tinerime. Susțin la 3600 societăți de temperanță ale tinerimii cu nenumărați membri.

Acțiunea antialcoholică e susținută cu multe jertfe și din partea laicilor, cari au întemeiat două reuniuni mari de temperanță,

tați de poliția belgiană au surprins pe Fenii, pe când preparau materiile explozive. La ei s'au descoperit o mulțime de vase și alte aparate pentru fabricarea de bombe și de mașini infernale. În Rotterdam încă au fost prinși doi fabricători de dinamită. Se vede, că Fenii voesc, să aducă a minte guvernului englez, să nu mai întârzie cu reformele pentru ușurarea populațiunii misere din Irlanda. Anglia se revoltă de crudelitățile Turcilor și ajută pe Cretenii, pe când dorințele cetățenilor din Irlanda nici în samă nu le ia. Alte sciri spun, că atentatul plănuit de Fenii ar fi avut să se îndrepte asupra țarului pe timpul, când el va cerceța pe regina Angliei.

Italia.

„Daily Chronicle“ primesc din Roma scirea, că pacea dintre Italia și dintre Abisinia s'a încheiat. Menelic a pretins două milioane de lire ca despăgubire pentru spesele, ce le-a avut cu ostașii italieni prinși, și reducerea teritoriului coloniei italiene. Rusia se zice, că a spriguit pretensiunile aceste, de ore ce voesc să începă cu Abisinia raporturi comerciale.

Turcia.

Anarchia în loc de a scăde tot crește. Poporațiunea mohamedană fanatizată continuă crudelitățile asupra creștinilor. Sultanul vădând nemulțămirea generală își teme tronul. Trupele, ce ar fi să se concentreze pentru restabilirea ordinii în țară, nu au de unde să se susțină, fiind că tesaurariatul public e desecat, era creditul statului aproape nimic. Trupele de sub arme încă amenință cu revoltă, fiind că nu-și primesc soldul.

Guvernul englez umblă cu planul de a împărți Turcia și a reduce domnia mohamedană la Asia mică, Arabia și Tripolis. Constantinopolul ar fi să se declare de cetate liberă, era sultanul să-și albească reședința în Damasc. La Salonichi 19 năi de rasboi engleze așteptă ordinul de a trece prin Dardanele la Constantinopol.

În zilele trecute guvernul a dat de scire ambasadorilor, că Armenii plănuesc un atentat asupra palatelor ambasadorilor. Scopul ar fi provocarea unei măcelării a creștinilor europeni, pentru ca prin această să se silască puterile europene la o întreprindere energică. Începutul, pe cum se spune, avea să se facă cu palatul ambasaderii rusești. Părta a dispus forțe militare spre a păzi palaturile ambasadorilor.

„Vossische Zeitung“ spune, că patriarhul catolic de câtă va vreme începe estradă credincioșilor săi scrisori de salv conduct, cari să-și scutescă în cazul, când s'ar repeți macelurile. Acum administratorul patriarhiei armenesci schismatice a început, să imiteze acest exemplu, dar el dă numai pe bani atari scrisori de salv conduct.

În cercurile turcesci circulă faima aproape de necredut, că țarul și regina Angliei ar fi gratulat sultanului pe cale telegrafică, pentru că i-a succes a învinge așa de iute revoltele anarchiste.

Corespondințe.

Din cercul electoral al Carașeului 5 Sept. 1896.

Onorată Redacțiune!

Partidul nou politic, care se numește pe sine partidul poporului, în dezvoltarea activității sale a ajuns și în cercul electoral al Carașeului din comitatul Sarmariului.

Preoțimea gr. cat. din acest cerc electoral luând în considerație intențiile frumoase ale acestui partid, cari își au baza pe principiile creștine, și cu cari acest partid voesc a lupta pentru interesele bisericii catolice greș vătămăte prin introducerea legilor politice-bisericești; luând în considerație, că toate punctele programului acestui partid nu se împotrivesc dorințelor noastre din punct de vedere național-românesc; luând în fine în considerație, că masa cea mare a poporului alegătorii prin corumperea, mituirea și presia neobraznică a notarilor și matriculanților civili, acești sateliți patentați ai liberalismului, între cari durere și Românii crescuiți cu prescură preoțescă se află, pe lângă cea mai forțată silință nobilă a clerului nici cum nu se poate așa disciplina, să observe barēm cât de cât pasivitatea obligatorie pentru fie care Român iubitorii de nēmul său: s'a decis a subscrie programa partidei poporului cu acea rezervă, că clerul în persoană numai în acel cas ar pași și la urnă, de cum va spre această va fi dispensat de către membrii comitetului național și a marelui opinii publice românesci, dară va lucra pentru interesele partidei poporului în așa mod, că va capacita poporul cu totă puterea și cu toate mijlocele oneste, de cari va dispune, să voteze pe lângă candidat de partida poporului și să se întorcă cu totă grăta și ura de către liberalii, cărora avem de a mulțami toate nedreptățile, vătămările și insultele atât față de biserică cât și față de naționalitatea noastră.

Majoritatea covârșitoare a voturilor cercului electoral de Carașeu o formeză Românii și Nemții cat. de rit latin. Prin urmare ar fi păcat de mörte a nu face o excepțiune de sub obligamentul pasivității pentru acest cerc atunci, când se imbie o bună ocaziune de a zdrobi domnia și puterea liberalilor în cercul nostru și a coopera la ajungerea unui ablegat creștin eventualmente și Român de partidul poporal în legislativa țării, care apoi să se lupte pentru interesele bisericii noastre și și pentru acele postulate, cari tot o dată formeză și dorințele poporului românesc. Dacă pe lângă toate acestea am fi așa de unilaterali de a persevera în pasivitate absolută, atunci am fi vrednici de judecată și de timbrarea de neîbitorii de nēmul nostru, ba chiar de năimiți și de slugi viclene, cari am ascunde talentul Domnului în pământ și prin această am coopera la întărirea celor mai înverșunați dușmani ai bisericii și naționalității noastre, adecă a liberalilor, ceea ce nici conștiința noastră sufletească ca preoți credincioși bisericii noastre, nici simțul nostru național românesc ca devotați filii ai națiunii noastre mult cercate nu ne-o permite.

Din aceste grave motive, cari în special pe noi din cercul electoral al Carașeului ne interesază, (pote sînt și în alte locuri asemenea împrejurări,) ne-am angajat noi preoțimea gr. cat. din acest cerc electoral a participa în mod activ la marea adunare poporală a partidei poporului, care a fost, să se țină în

30 August a. c. în comuna Ardud (Erdőd), dară a fost împedecată prin o viclenie ne mai pomenită și josnică, prin o forță brutală ne mai aușită infamă și revoltătoare sub egida, ba sub directa aranjare a autorităților administrative publice, ceea ce nu o putem lăsa, în tăcere, să vadă și să cunoască totă lumea cultă românească, că până la ce grad a degenerat sub afurisitul sistem liberal Ungaria constituțională în anul al miilea al existenței sale.

Adunarea partidei poporului era să se țină la 3 ore d. am. sub presiul abatelui Ioan Molnár cu ordinea zilei alor trei vorbiri în limbile magiară, germană și românească.

Aranjatorii adunării esoperând concesiunea de a țină adunarea pe lângă grele condițiuni, — ca p. es. în vorbiri să nu fie nimica, ce ar agita în contra legilor, a statului și a guvernului, și pe lângă interpreți la vorbirile germane și române, (rolul de interprete român l-a primit notarul Klintok Guszti,) și ființa de față a domnului protopretore, — au determinat locul adunării cel mai potrivit pe colina bisericii rom. cat., unde și era deja ridicată și împodobită cu flori tribuna oratorilor. Dar pretorele citând la sine sub urmări grele pe presidentul aranjator plebanul rom. cat. de Ardud Iosif Hirli a denegat concesiunea de a țină acolo adunarea sub pretextul singuranței publice, dară în realitate pentru că acel loc nu era acomodat pentru planurile mășave și josnice ale dlui solgăbirău, și aranjatorii au fost nevoiți a pogori tribuna jos la pölele colinei. De și adunarea era vestită pe 3 ore d. am., deja din orele de demință se adunau mereu mai ales din depărtările mai mari aderenții partidei poporului. Fost-au reprezentate mai toate 51 de comune ale cercului electoral, cam preste 1000 de cetățeni cu voturi, Românii și Nemții.

Înse protopretorele Nagy Ákos deja de timpuriu a strîns pe lângă sine suita sa demonstratoare din notari și matriculanți civili, între cari durere și Românii chiar din familiile preoțesci s'au aflat ca p. es. Klintok Guszti, Drágos Ferencz, Brán Gyula, Papp Pista, și le-a dat ordinul sever, că din cercurile lor să strîngă cu ori și ce mijloce și cu bani, — o persoană a primit 50 cr. diurn, — câți mai mulți demonstranți. S'au și strîns din tot cercul Ardudului circa 4—500 de demonstranți, drojdiile societății, în special din comunele calvine K. Darócz, Géres și Dobra. Înse cu durere trebuie să notez, că notarilor români încă le-a succes a câștiga câți va demonstranți din Românii uitați de sine, ca să amintesc, din comunele Chilia și Necopiș, unde preotul român Varga Timoteu are mare păcat pentru indiferentismul său colosal, neînfașându-se la adunare și nereținînd poporenii săi, să se arunce în brațele murdare ale liberalilor pentru câteva pițule.

Căta demonstranților bine instruită prin însuși solgăbirău, însufletită de beuturi spirituoase, cu strigări de „Éljen Kossuth!“ și cu „Kossuth-nóta“ s'a postat în capul comunei, să insulte pe abatele Ioan Molnár și preoțimea, care va veni la adunare. Cărutele preoților, cari au venit de pe malul Someșului, au fost insultate în mod brutal de către demonstranți; aceștia au aruncat cu petri asupra lor așa, că le era periclitată chiar viața din partea beților. Scenele revoltătoare le puteau vedă bine cei 45 de gendarmi postați cordon împrejurul bisericii, fără ca se le vină în ajutorii la cei insultați.

Într'aceea toți demonștrânții în frunte cu conducătorii lor, cu notarii, s'au strîns împrejurul celor de partida poporului, cari stăteau în ordine esemplară aprîpe lângă tribună, și cordonul celor 45 de gendarmi dintre demonștrânți și dintre partida poporului forma o priveștiște, ca și cum gendarmii ar fi postați pentru apărarea demonștrânților.

Ce satiră! La 4—500 de demonștrânți beți cîntă „Kossuth-nóta“ și strigă „Éljen Kossuth!“ sub scutul și apărarea alor 45 de gendarmi regesci și a auctorităților administrației publice! Întru adevăr frumos tablou milenar!!

Sosesc oratorii adunării cu abatele Molnár, cu preoțimea ambelor rituri și cu inteligența și ocupă loc pe cîsta colinei împrejurul tribunei, solgăbirul cu interpretii notarii Szintenisz și Klintok Guszti asemenea lângă tribună. Abatele Molnár începe a vorbi. Aderenții partidei poporului în cea mai frumoasă ordine circa 1000 de cetățeni voesc, să asculte cu atențiune, dară órdele demonștrânților fanatisate prin notari, că nu vor trebui să plătescă lectical la popi, și li-se va acoperi contribuția din venitele cele mari ale episcopilor, urlă și sbieră înjurături triviale asupra preoțimii. La acestea răspund puternicele strigări de „Să trăescă!“ ale partidei poporului. Se face un chaos așa de sgomotos, căt nici nu se pôte descrie.

Și acesta se repeștesce de atâtea ori, de câte ori voesc abatele Molnár să vorbească. În fine zice și solgăbirul cu un cinism viclean: „Nu faceți larmă, vă rog, că alt mintea nu se va pute ține adunarea.“ Acesta a fost numai un signal noi pentru urletele infernale ale demonștrânților pentru de a îneca cu forța libertatea de a vorbi în public.

Cele ce au urmat după acesta, nu mai au parache în analele scandalurilor și brutalităților liberale!

Domnul protopretore declară adunarea poporală de disolvată și comandază pe cei 45 de gendarmi cu baionetele cătră pepturile Românilor și Nemților adunați în partida poporului, în loc să alunge pe demonștrânți, și între înjurăturile și batjocurile revoltătoare ale acestora împinge pe pacinicii aderenți ai partidei poporului îndărăpt cu baionetele, era apoi cu un suris fericit pe buze pentru succesul strălucit se duce cătră ceta demonștrânților, cari între strigări de „Éljen!“ îl ridică pe umerii săi și-l fac ovații purtându-l în slavă cu triumf însufletit. După aceea sateliții lui comandază pe demonștrânți la crîșmă, ca să bea împreună aldămașul faptelor sale.

Partidul poporului s'a depărtat, ce e drept, adânc măhnit în sufletul său pentru nedreptățile acestea ne mai auzite, dară cu atîta mai oțelit pentru activitatea sa în viitoriu și cu acea speranță, că după atâtea suferințe în fine trebuie să sune și óra mîntuitoare, că de patimile grele nu e departe înviarea.

Și apoi după ast fel de întîmplări în cercul nostru electoral, unde noi Români și Nemții sîntem hotărîtori la alegeri de ablegăți, să mai rămănem pasivi?! Să mai cooperăm la pécatele grosolane ale notarilor români uitați de sine, să lăsăm, să facă abuzuri așa de gróznice cu bieții plugari români?! Români, plugari, cari au fost așa de nefericiți, de au fost seduși și au luat parte între de-

monștrânți pentru diurn, înfruntându-i eș parintesc, mi-s'au plâns cu amar de pécatul lor imputând preotului lor, că nu l-a luminat despre lucrurile acestea.

Înainte a lui Dumnezeu și a ómenilor mărturisim noi preoții români din cercul electoral al Carașului ținuta noastră, și apoi judece-ne marele public românesc, că óre nu putem face noi abatere de la regula generală a pasivității, óre nu facem cu abaterea acesta după modestele noastre puteri un serviciu bisericii noastre și prin urmare chiar intereselor noastre naționale românesci?

Un preot.

Noutăți.

Chirotonire de preoți. Duminică în 13 a c. Esceleța Sa I. P. S. D. Mitropolit celebrând s. liturgie în biserica curții mitropolitane a chirotonit întru preoți pe diaconii *Ioan Patachi* și *Corneliu Lengyel* din diecesa Lugoșului și pe diaconul *Gavrilă Nistor* din archidieceșă.

Stațiuni docentale. Cu terminul de 30 Septembrie s'a scris concurs la următoarele stațiuni docentale: I. În protopopiatul Turdei: 1. La staț. doc. din *Berchiș* — *Petridul-sup.* cu emolumentele: 300 fl., cuartir și grădină de legumi. 2. La staț. cantor-doc. din *Urea* cu emolumentele: 121 fl., 70 metrete cucuruz, 17 jughere pămînt comasat, terțialitatea din stolă 30 fl., 20 zile de lucru, cuartir și grădină de legumi. II. În protopopiatul Biel: La staț. doc. din *Bieu* cu emolumentele: 300 fl., cuartir și grădină. III. În protopopiatul M. Uioarei: La staț. cantor-doc. din *Sănmărtinul sãrat* cu emolumentele: 223 fl. salar, 15 fl. din stolă, 6 zile de lucru, 6 jughere pămînt arătoriu, 2 jughere conținut, cuartir și grădină.

Reuniunea regnicolară Pázmány. Scriitorii magiari catolici conform unui conclud al congresului catolic din luna trecută s'au constituit în 15 a c. în reuniune regnicolară. La noi încă s'a plănuit înainte de asta cu căți va ani înființarea unei atari reuniuni și s'au făcut și propunerii referitoare la modul, în care ar pute să lucre reuniunea cu efect, și propunerile s'au înaintat la locurile competente. Dar de atunci lucrul a rămas baltă.

Români la alegeri. În foile din Budapeșta se reproduce scirea următoare: Dintre fruntașii ligei românesce conducătorii „Dreptății“ s'au adunat ieri (17 a c.) la o conferință confidențială. La conferință au luat parte Mocsonyi, Bredicean, Rotariu, și a ajuns pe tapet și disensiunea ivită între Raț și Mocsonyi. Dacă acești doi conducători vor ajunge la concordie pacnică, atunci Români vor lua parte activă la alegerile viitoare, dar de altă parte nu se vor alipi nici la partida independentistă, nici la cea poporală.

Reuniunea femeilor române din Blaj, după cum sîntem informați, în 1 Octobru va aranja o petrecere în sala otelului „Univers“. Venitul petrecerii e destinat pentru scopurile reuniunii.

Antiliberalismul la universitatea din Budapeșta. Majoritatea studențimii universitare din Budapeșta a ținut în 17 a c. o conferință, în care și pentru anul acesta și-a pus candidat antiliberal pentru oficiul de president al clubului universitar. Sperăm, că și în anul acesta vor reuși a-și alege candidatul.

— Cestiunea Jidovilor din Rusia ér începe a fi actuală. Din Petersburg a sosit adecă scirea, că legea de până acum referitoare la Jidovi ajunge sub revisuire, și că urmarea va fi codificarea ordinațiunilor esceptionale date împotriva Jidovilor. În senatul statului spre acest scop s'a format din oficiali și dignitari de frunte o comisie, care se va cuprinde numai cu cestiunea Jidovilor și-și va începe lucrările cam pe la mijlocul lui Octobru. Firesce că în urma acestei falme

și „Alliance israelite“ din Paris încă se mișcă din nou și pune în mișcare și pe alții, ca nu cum va codificarea să însemne „un regres uoi“ în istoria Rusiei. De ce nu vin Jidovi din Rusia toți la noi? Dór trebuie să știu, că nici în Canaan nu le-a curs lapte și miere cu atîta îmbelșugare ca acum în Ungaria.

Ministeriul r. ung. al cultivării publice. Cu ocașunea congresului, care l-au ținut de unăzi kulturegyleturile în Budapeșta, s'a ivit și idea de a străforma ministeriul actual de culte în un ministeriul al cultivării publice, care să-și albă de menirea cea mai de frunte urmărirea scopului, care și-l au prefipt kulturegyleturile. E de relevat, că nici chiar foile catolice din capitală încă tot nu pot scăpa din apele șovinismului. Ele încă se bucură de activitatea, ce v desvóltă kulturegyleturile. Nu-și aduc a minte sermane de ele de tânguirile amare, cari le pornise în lume acum sînt doi ani „Közmevelődés“ din Alba Iulia dovedind, că kulturegyletul din Ardeal urmăreșce scopul de a calvinisa Ardealul.

Limba magiară în gimnasiile reale din Croația. S'a hotărît, ca în gimnasiile reale din Croația să se introducă limba magiară ca studiu facultativ așa, ca școlarii să pótă alege între limba latina, cea franceză și cea magiară. Până acum limba magiară în Croația avea catedră numai la universitatea din Agram.

Sultanul bolnav. „Acropolis“ din Atena publică scirea senșatională, că sultanul e greș bolnav. Guvernul până acum a tãsnuit lucrul, dar starea sultanului s'a întors acum așa de tare spre rău, căt s'au vëcut nevoiți a chema pe profesorul Heinrich de la Berlin. Acesta înșe nu a putut face diagnosa. Au chemat deci pe profesorul Ziemsen din München, și acesta a declarat apoi, că pentru sultanul nu mai este scãpare, fiind că e vorbă de paralisă. Declarația asta în dată a sciut-o întreg Constantinopolul, căci ómenii sultanului au telegrafat-o ministrului plenipotențiar turcesc din München.

Fericitul Luxemburg. De unăzi a roștit ministrul de stat al acestui ducat o cuvîntare, în care a zis între altele: „De mai multe sãptemăni se pot ceti în foile din străinătate zilnic raporturi și descrieri de ale manevrelor, revistelor și altor operațiuni militare. În jur de noi întregă Europa stă în arme, cele mai bune forțe de lucru petrec anii cei mai frumoși ai tineretelor în cãșarmă. Acolo ómenii se gîndesc la devastare, la luptă, la sãrãcire, la mórte crudelă nemilósă; la noi stãpãnesc liniște și pace.“ Luxemburgul e adecă un stat neutral și nu susține óste, și urmarea e înflorirea economică a statului și a civilor lui.

Ficiorul lui Crispi hoț de juvãere. În Roma s'a început în 17 a c. un proces în contra advocatului Ludovic Crispi, care e fiul exministrului Crispi. Tinerul Crispi e acusat, că ar fi furat juvãere în preț de 80,000 lire de la vëduva contesă Di Celere, cu care avea raporturi intime. Acusatul nu s'a prezentat la pertractare, căci pornise în America.

Insulele lui Robinson Crusoe, trei insule mici numite Juan Fernandez din apropierea Chilei, cari la olaltă aveau un teritoriul de 180 km \square , în urma unui cutrémur de pãmînt s'au cufundat în mare. Pe ele a scãpat din naufragiul în 1704 Scoțianul Alesandru Selkirk, și pãtãniile acestuia au servit lui Daniil Defoe ca material la scrierea istorioarei „Robinson Crusoe“.

Vasile Mihailă Lazár, inginer și șef al secțiunii de întretinere Slatina la cãile ferate române, a repausat. Decedatul a fost de origine din Avrig și se trãgea după mamã-sa din familia lui George Lazár. El s'a distins și prin lucrările sale poetice.

† **Georgiu Lienbacher,** consilier aulic și membru al Reichsrathului din Viena a repausat în 13 a c. El a fost unul dintre apărătorii cei mai aprigi ai drepturilor bisericii catolice împotriva liberalismului din Austria.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Jertfa creștinilor.

Comentar al Liturgiilor bisericii grecesci.

(Continuare.)

Partea a doua.

Despre jertfele legii celei vechi.

Instituirea și felurile jertfelor Legii celei vechi.

Pecatul cel dintâiu al protopărinților nostri a nimicit economia originală a mântuirii. Dumnezeu n'a voit înse, să lase, ca nefericita omenime să pără în prăpastia miseriei temporale și a morții vecnice: în nemărginita sa iubire și bunătate a hotărât, să ridice némul omenesc din căderea lui și să-l înzestreze din nou cu darurile grației și gloriei. Repararea acésta avea să se sevârșească în „plinirea timpului“ (Gal. 4, 4) „prin răscumpărarea, carea este în Christos Isus“ (Rom. 3, 24). Isus Christos prin jertfa sa mântuitoare de lume sevârșită pe lemnul crucii e mântuirea tuturor vécurilor; de la început „nici un nume altul sub ceriú nu este dat ómenilor, întru care trebuie să ne mântuim noi“ (Fap. 4, 12) toți, cei ce am cădut dimpreună cu protopărinții nostri. Nici pe timpul dinainte de Christos nu putea deci nimeni să dobîndescă viața grației și mântuirea vecinică fără numai prin alăturare la Christos: ér alăturarea acésta pe vremea aceea putea să se efec-tuească numai prin credință supranaturală în Mântuitorul, carele era promis și avea să vină. Dumnezeu pentru a face cu putință tuturor ómenilor credința acésta necesară spre mântuire, pe cum și sperarea și iubirea, cari își au rădăcina în credința acésta, a împărțășit ómenilor în toate timpurile ajutorul și darul său supra-natural. Taína răscumpărării n'a fost fără de efect în nici un timp, nici pe timpul înainte de Christos. Nu după un sfat nou și nu în o milostivire, carea ar fi urmat numai mai târziu, a purtat Dumnezeu grije de afacerile ómenilor, ci începând de la întemeiarea lumii a deschis și a asigurat tuturor unul și același isvor al mântuirii. Căci grația aceea, prin care s'au justificat toți sfinții tuturor vécurilor, Dumnezeu la nascerea lui Christos nu a dat-o, ci numai a înmulțit-o. Și taína acésta a iubirii dumnezeesci celei mari, de care acum e plină lumea întregă, a lucrat și prin înti-puirile sale cu atâta putere, cât nu au dobîndit mai puțin, cei ce au cređut în taína promisă, de cât cei ce au primit-o sevârșită și dăruită.

Între mijlócele acelea, cari aveau să producă între om de o parte și între Dumnezeu și între Mântuitorul așteptat de altă parte legătura aceea supranaturală, jertfele cuprind locul cel mai de frunte. Pe cum a adus Avel deja la pragul raiului jertfă lui Dumnezeu, așa au făcut și pe timpul patriarchal Noi, Melchisedec, Avraam, Iacob, și Dumnezeu a primit jertfele lor cu bunăvoință.

Înse pe cum ómenii începând de la căderea protopărinților nostri s'au abătut din ce în ce tot mai tare și în chip tot mai îngrozitoriu în lucrurile de credință și în moravuri de la lumina firii și de la cea a revelațiunii dumnezeesci celei străvechi, în tocmai așa au făcut ei și în ale cultului dumnezeesc. Din conce-ptele cele de jos despre zeități, la cari au ajuns ómenii pe în-cetul, a trebuit, să urmeze și un cult înfiorătoriu. Păgânii au ajuns până acolo, cât aduceau de jertfă nu numai animale, ci chiar și sute și mii de ómenii. Fórte bucurosi jertfiau ei mai ales prunci nevinovați, cari adese ori trebuiau să móră între chinurile cele mai îngrozitoare. Cu deosebire înfiorătoare erau jertfele de ómenii, cari le aduceau zeului Moloc nefericiții pogoritori ai lui Cham în Canaan și în țările vecine.

Jertfele acestea de ómenii și mai ales cele de prunci nevinovați adevérat că se întemeiau pe convingerea aceea păstrată din revelațiunea cea mai veche a lui Dumnezeu, că pe omenime zace o vină grea, carea o póte ridica singur numai jertfirea deplină a unul nevinovat. Dară ceea ce e mai trist, a fost, că și convicția acésta în tocmai ca și adorarea lui Dumnezeu a fost schimosită până la îngrozire în serviciul orbirii și patimii și sub înrîurinta satanei. De aceea identifică s. Paul la I Cor. 10, 19 cultul idoli-ilor cu cultul satanei scriind: „Deci ce zic eú? Că dóră idolul este ceva? Ci pentru că cele ce jertfesc păgânii, dracilor jert-fesc și nu lui Dumnezeu.“

Pe cum s'a îngrijit deci Dumnezeu, ca în mijlocul omenimii idololatre să se păzescă la un popor credința în Dumnezeul cel adevérat, în tocmai așa s'a îngrijit și de aceea, ca la același

popor să se păzescă și cultul acela dumnezeesc, carele se potrvia în planul dumnezeesc referitoriú la mântuirea némului omenesc. Ba Dumnezeu a făcut încă și mai mult: prin Moisi a rînduit întreg cultul sacrificial al Legii celei vechi în chip mai acurat și mai aménunțit.

Jertfele acelea, pe cari Dumnezeu le-a rînduit în legea lui Moisi, avénd în vedere materia lor ușor le putem clasifica în jertfe sângeróse și nesângeróse.

Jertfele sângeróse erau de patru feluri. Felurile acestea aveau unele momente comune, ér în altele se deosebiau. Momen-tele comune erau aducerea animalului sacrificial celui nepetat la locul cultului dumnezeesc, impunerea mânilor pe animalul sacri-ficial, ce o făcea omul, care aducea jertfa, și după tradiția jido-véscă o împreuna cu o mărturisire a păcatelor, — III Moisi 16, 21 o dispune acésta numai cu privire la jertfa din ziua împăcării. — apoi uciderea animalului sacrificial prin vérsarea sângelui lui, pe care un preot îl *prindea* într'un vas, ca să sevârșească apoi *stropirea* sângelui, și anume lângă altariú ori spre el ori spre siciul legii; urma apoi arderea animalului sacrificial întreg ori a unei părți a lui. Din cărnurile unor jertfe se împărțășiau și preoții ori și aducătoriú jertfei.

Cele patru feluri ale jertfelor sângeróse erau: a) *Arderea de tot*. Într'insa carnea sacrificială întregă se ardea pe altariú, érá sângele se vérsa lângă altariú. b) *Jertfa de pace*. Din carnea sacrificială o parte se ardea de-asupra altariului, din alta aduce-toriul jertfei gătia un prânz pe sama sa și a óspeților, pe cari îi poftia, ér a treia o primiaú preoții. Sângele se vérsa lângă al-tariú. c) *Jertfa pentru păcat*. O parte a cărnii se ardea pe al-tariú, alta în anumite casuri o primiaú preoții, ér în altele se ardea a fără de cetate. Sângele în jertfa, ce o aducea archie-reul în ziua împăcării, se stropia spre siciul legii și spre catapi-tésma sfíntei sfíntelor, ér în alte jertfe pentru păcat se ungeau cu el córnel altariului, și cel alalt sânge se vérsa lângă altariú. d) *Jertfa pentru delict*. Din carne o parte se ardea de-asupra alta-riului, ér cealaltă o primiaú preoții. Sângele se turna lângă altariú.

Materia jertfelor nesângeróse era grâul, uleul, sarea și tē-măea. Jertfele nesângeróse mai a dese ori erau numai adausuri la cele sângeróse; dar în anumite casuri jertfele nesângeróse se aduceau și singure.

Acțiunile centrale in jertfele sângeróse.

Dintre acțiunile prescrise la aducerea jertfelor sângeróse se găsesc într'o formă la toate patru soiurile numai impunerea mâ-nilor și uciderea respective vérsarea sângelui. De aci putem con-chide, că chiar acestea două acțiuni au însemnătate centrală în jertfele sângeróse. Stropirea sângelui și arderea cărnii încă se făcea la toate patru soiurile, înse acțiunile acestea erau modificate în diferite chipuri. Împărțășirea preoților ori și a altora din carnea sacrificială lipsia de tot la arderea de tot și la anumite jertfe pentru păcat, ér în cele alalte casuri era asemenea modificată în diferite chipuri.

Despre cele două acțiuni centrale ale jertfelor sângeróse se pót zice pe scurt următoarele:

1) Ori unde găsim în L. V. *impunerea mânilor*, ea pretu-tindenea ni-se înfățișeză ca simbol și mijloc, prin care omul trans-pune altuia óre ce, ce îi era óre cum propriú. Așa patriarchul Iacob transpune lui Iosif sau fiilor acestuia Efraim și Manasi prin impunerea mânilor binecuvîntarea mesiană și dreptul de întâia nascere (I Paral. 5, 1), a căror purtătoriú până atunci a fost Iacob (I Moisi 27, 36). În consacrarea Leviților (III Moisi 8, 6 urr.) fiii lui Israil, adecă bătrânii ca reprezentanți ai întâiu ná-scuților, au impus Leviților mânilor sale, pentru ca prin acésta să le străpună dreptul și datorința de onóre de a fi dedicați servi-țiului Domnului în totă viața. Leviții au fost adecă luați „dintre fiii lui Israil în locul a tot cel întâiu născut“ (IV Moisi 3, 12), și ast fel impunerea aceea a mânilor nu a putut deci să aibă alt scop, fără numai substituirea prin străpunerea drepturilor și dato-dințelor. Voind Moisi, să pună pe Isus al lui Navi în locul său, „a pus mânilor sale preste el și l-a aședat pe el, pe cum a po-runcit Domnul lui Moisi“ (IV Moisi 27, 23), „că a fost pus Moisi mânilor sale preste el, și l-au ascultat pe el fiii lui Israil“ (V Moisi 34, 9).

Inse și lucruri *odioase* se transpun pe alții prin impunerea nănilor. Așa la III Moisi 24, 14 se dispune, ca toți cei ce au auzit hula, mai înainte de ce hulitoriul s'ar ucide cu petri, „să pună mâinile pe capul lui“ nu numai pentru a exprima, că ei nu vor, să se scie părtași în hula aceea, ci mai virtos pentru ca

smintela aceea, ce li-s'a făcut, păcatul acela, care poate l-aș se-vârșit deșteptându-se și într'înșil gânduri de hula, să le străpună pe hulitoriul acela, pentru ca el să sufere pedepsă pentru ele, și ei să fie espiați prin mórtea hulitoriului.

(Va urma.)

Ben Hur

saù

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

„Nu, nu! Rămâi și ședî, İudo! rămâi și ședî,“ zise Messala întindându-și mâna.

„Tu îți bați joc de mine.“

„Mai ascultă-mă puțin! În dată,“ — Romanul surîdea batjocuritoriu, — „în dată vor veni la mine Joe și totă glôta lui, pe pe cum le e obiceiul, și vor pune capet vorbirii serioase. Pun mare preț pe aceea, că tu ai fost așa de bun, de ai venit din casa părinților tîi aci, pentru ca să mă bine-ventezi după întorcerea mea, și pentru ca să renoim, — de va fi cu puțință, — dragostea anilor prunciei noastre. „Duceți-vă,“ a zis învătătorul meu în prelecția cea mai de pe urmă, carea a ținut-o, „duceți-vă, și de voiți, să vă câștigați renume, atunci nu uitați, că Marte stăpânesce, și că Eros nu e mai mult orb.“ El voia, să zică, că dragostea e nimica, rășboiul e totul. Așa e în Roma. Închierea căsătoriei e pașul cel din-tăiu, ce-l fac omenii pentru a se divorța. Virtutea e numai elenodiul unui sfârșariu. Cleopatra murind a testat măiestria sa și s'a rășbunat: ea are câte o imitătoare în casa fiesce căruî Roman. Lumea bate tot acele-și căi. De aceea, ce privește viitorul nostru: Jos cu Eros! Trăescă Marte! Voiu, să mă fac ostaș. Și tu? O, İudo, te deplâng! Ce poți, să te faci tu?“

İudeul păși aproape de lac. Încă și mai trăgănătoriu continuă Messala:

„Da, te deplâng, gingașul meu İuda! De la școlă în sinagogă, apoi în templu, și apoi, — o, glorie sublimă! — scaunul în sinedriu! O viață fără de prospecte! Să-ți ajute zeii! — Dar eü. . .“

İuda privise încă destul de timpuriu la Messala pentru a vedé trăsătura, ce luncă preste superba lui față, când continuă:

„Dar eü — ha! lumea încă nu e curerită totă. Marea are insule, cari ochiü de om încă nu le-a vedüt. În Nord locuesc poporë, cari încă n'au vedüt spada romană. Gloria de a face deplină espediția lui Alexandru în răsărit, încă și acum se pöte dobîndi. Vedî, ce viitoriu e deschis înaintea Romanului!“

În clipa următoare se întörse éráși la graiul söü trăgănat.

„O espediție rășboinică în Africa, alta în țara Scitilor; apoi — o legiune! Cu asta se închie carierele cele mai multe; a mea nu! Eü, — pe Joe! ce idee! — eü schimb legiunea cu o prefectură! Închipesce-ți, — o viață în Roma cu bani, — bani, cu femeï, cu jocuri! La ospete cu poeți, la curte intrigî, joc în cubî întreg anul! O ast fel de horă a vieții îmi oferesce — o prefectură grasă, — și aceea o am. O, İudo! aci e Siria! İudea e bogată! Antiochia e o reședință de zeï! Voiu, să fiü urmașul lui Cirenü, — și tu, tu să te împărășesci dimpreună cu mine în acest noroc!“

Sofiștii și retorii, cari se îmbuldiau în piețele publice ale Romei și monopolisau aproape de tot slujba educării și școlirea tinerimii patriotice, sigur ar fi aprobat espectorările acestea ale lui Messala; căci ele erau frase, de cari purta în Roma pe buze totă lumea. Dar pentru tinerul İudeü ele erau nouë și se împotriviau stilului aceluia solemn de conversare, cu care se obișnuise. El a fără de aceea făcea parte dintr'un popor, a cărei legi, obiceiuri și mod de gândire preste tot eschideau satira și umorul; lucru firesc decî, că el asculta cuvintele amicului söü cu sentimente diferite, într'un moment revoltându-se, apoi érá nesciind, cum să le primescă. La început trufia, ce o dovedi Romanul, îl supără, apoi îl duru tare, și mai pe urmă nu o mai putu răbda. În atari casuri de ori care om se apropie mânia, și în İuda încă o stîrni satiricul. İubirea de patrie la İudeal de pe timpul lui Irod se făcuse o patimă selbatică, ce abia se putea ascunde sub umorul, de care era capabil, și era așa de concreșcută cu istoria lui, cu religia lui și cu Dumnezeuul lui, căt ca prin batjocurirea uneia ori alteia din acestea se aprindea într'o clipă. De aceea nu zicem prea mult, dacă susținem, că vorbele lui Messala până la pausa cea mai de pe urmă, ce o făcu, au fost pentru ascultătorii lor un chin nespuse de mare. Ast fel dispus zise el cu un zimbet forțat:

„Am auzit, că sînt omenî, cari privesc în viitoriu glumind și vorbind în batjocură. Tu mă convingi, Messala, că eü nu mă țin de acești omenî.“

Aruncându-i o privire întrebătoare replică Romanul:

„Pentru ce nu ar puté să se cuprindă adevêrul într'o glumă întocmai ca și într'o asemănare? Marea Fulvie se duse într'o zi la pescuit; ea vînase mai mult de cât totă ceealaltă societate, carea o înșoțise. Omenii ziceau, că asta a venit de acolo, că unghița ei era aurită.“

„Așa dară tu numai ai glumit?“

„Nu, İudo! Eü ved, că nu te-am imbiat cu destul,“ zise Romanul repede, în vreme ce ochii îi fulgerau. „Dacă voiü ajunge prefect și mă voiü îmbogăți de pe İudea, atunci, — atunci te voiü pune — archiereü.“

İudeul se întörse spre a se duce mâniat.

„Nu te duce de la mine,“ zise Messala. Cel alalt se opri nehotărît.

„Pe zeï, İudo! cât de mare e arșița!“ zise patricianul observând nehotărîrea İudeului. „Să ne aședăm într'un loc cu umbră!“

İuda răspunse rece:

„E mai bine, dacă ne despărțim. Ași dori, să nu fiü venit aci. Am cercat pe un amic, și am aflat pe un —“

„Roman!“ îi tăiă vorba Messala.

Pumnul İudeului se strînsese. Dar el stăpânindu-se se depărtă cu de grab. Messala se sculă, își adună mantaua de pe scaun, și-o aruncă pe umeri, și-l urmă, ér când îl ajunse, îi puse mâna sa pe umér și păși alătura cu el.

„Așa ne era obiceiul, — braț de braț, — așa ne obișnuisem a umbla, pe când eram încă prunci. Să mergem așa până la pörtă.“

Messala își da totă silița, să fie serios și prietinos; dar nu voia, să-i succedă a lipsi firea sa de trăsătura satirică, cu care se obișnuise. İuda nu se împotrivi apropiării intime a lui Messala.

„Tu ești un prunc, eü un bărbat; lasă-mă, să-ți grăesc ca un bărbat.“

Încrederea Romanului era neîntrecută. Mentor îndreptând pe tinerul Telemac nu și-ar fi împlinit misiunea mai bine.

„Cređi tu în Parce? O, eü uitaï, că ești Saduceü; Eseniï sînt între voi omenii cei sentimentali, ei cred în cele trei surori. Eü încă cred într'insele. Căt de neîncetat se împotrivesc ele pornirilor noastre! Eü șed și-mi făuresc planuri, îmi îndreptez cărările într'o parte și într'alta. Și étă, chiar pe când am ajuns așa de de parte, cât mi-se pare, că pot prinde lumea în mână, aud în dosul meu scrișnirea fôrfecilor. Privesc în apoi, și étă aci stă ea, blăștêmata de Atropos! Dar, scumpul meu İuda! De ce te-ai mâniat, când îți spuneam, că voiü, să mă fac urmașul bêtânului Cirenü? Tu îți închiptuiai, că eü am de gând, să mă îmbogățesc despoiând İudea vöstră. Dar să punem cazul, — un Roman tot o va face. De ce să nu fiü eü Romanul acela?“

İuda se opri.

„Aü stăpănit străini preste İudea, mai înainte de ce au venit Romanii,“ zise ridicându-și mâna. „Unde sînt ei acum, Messalo? İudea i-a supraviețuit. Ceea ce s'a întimplat atunci, aceea se va întimpla și de acum înainte.“

Messala érá se întörse la graiul söü trăgănat.

„Parcele au credincioși și a fără de secta Esenilor! Te salut, İudo, te salut în credința asta!“

„Nu, Messalo, nu mă numéra între ei. Credința mea e aședată pe stîncă aceea, carea a fost pétra fundamentală a credinței părinților mei, cu mult înainte de Avraam. Ea se întemeiază pe legătura, ce a făcut-o Domnul Dumnezeu cu Israil.“

„Prea multă însuflețire, İudo al meu! Învățatoriul meu mi-ar fi luat-o în nume de răü, dacă m'ași fi inferbîntat așa de tare în ființa lui de față! Sînt încă și alte lucruri, despre cari doriám, să grăesc cu tine, dar acum mă tem, să o fac.“

După ce au mers câți va pași, începu Romanul din nou:

„Acum așa cred, İudo, că mă poți asculta, mai ales după ce acelea, despre cari am, să grăesc, te privesc pe tine. Ași dori, să-ți fiü spre folos, tu cel mai frumos între Ganimeđi, așa dori, să-ți fiü spre folos cu inima cea mai sinceră. Te iubesc, — cât numai pot iubi. Ți-am spus, că am de gând, să mă fac ostaș. De ce nu veï, să ieși din cercul acela îngust, care, pe cum ți-am dovedit, pe temeiul legii și pe al obiceiului te

impedecă de la orî ce silință înaltă și nobilă?"

Iuda nu zise nicî un cuvînt.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut și se află de vîndare la tipografia seminarială:

Elemente de Algebră

pentru clasa IV, V, VI, VII și VIII gimnasială de **Emiliu Vicî** profesor gimnasial.

Manual aprobat din partea Esc. Sale Ministrului r. u. de culte și instr. publică în manuscript sub Nr. 3151 din 1895. Blaș 1896. — Prețul 2 fl. v. a.

Instituțiunile calvinesci

în biserica românească din Ardel, fazele lor în trecut și valorea în prezente.

Studiu istorico-canonice de **Dr. Alexandru Grama**. — Opul constă din XVI+476 pag. 8° mare și se poate procura cu prețul de **3 fl.** la **Tipografia seminarială în Blaș (Balázsfalva)**.

Editor și redactor răspundător:

Dr. Victor Szmigelski.

Se cercă lemne de foc.

Se caută întreprindător, care să lifereze loco Blaș 350—400 metri cubici de lemne de fag, eventual de stejar mestecate cu carpen.

Diracțiunea gimnasiunului sup. gr. cat. din Blaș.

(98) 1—?

Nro 3853—1896.

Escriere de concurs.

La un stipendiū de 60 fl. v. a. pentru învîțacei de măestrie din fundațiunea fericitului preposit capitular **Constantin Papfalvi** se escrie prin această concurs cu terminul de 10 Novembre 1896.

Învîțaceii de măestrie, cari doresc a obține acest stipendiū; au să-și provadă cererile cu următoriele documente:

1. Carte de botez; 2. contractul închiat cu respectivul măestru, la care se află, în copie; 3. atestat de la măestru despre progresul ce-l fac în măestrie; 4. atestat despre purtarea morală de la oficiul parochial gr. cat.

Cererile să se înainteze pe calea oficiului parochial la acest Consistoriū.

Blaș din ședința consistorială ținută în 12 Septembrie 1896.

Victor
Archiepiscop și Metropolit.

407 număr.

(35) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a baláz-falvi kir. járás-bíróság 1178/96 számú végzése által a Pátria takarékpénztár javára Florea Dumitru és társai ellen 150 frt. — kr. tőke, ennek 1895. évi September hó 14. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt. 91 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefog-

lalt és 435 frt — kr-ra becsült és pedig: Florea Dumitrunál 2 drb 4 éves fejér ökör, Benchea Nikulae luj Szivunál: 2 drb tehén és 1 ökörszakér, és Mihu Laureannál 2 drb tehén és 1 ökörszakérből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2201/96 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Farkastelkén alperesek lakásánál leendő eszközlésére 1896. évi Oktober hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az eláverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balázsfalván 1896. évi September hó 7-dik napján.

Thát György,
kir. bírósági végrehajtó.

408 szám.
1896.

(36) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a baláz-falvi kir. járás-bíróság 919/96 számú végzése által a Pátria takarékpénztár javára Dán Bacșilla és társai ellen 55 frt — kr tőke, ennek 1895. évi Augustus hó 1-ő napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 85 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefogalt és 400 frt — kr-ra becsült és pedig Déák Stefiánál 2 drb fejér szőrű ökör, és Szász Nichiánál 2 drb fejér szőrű ökörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 2202/96 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Toháton alperesek lakásánál leendő eszközlésére 1896. évi Oktober hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-

ságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az eláverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balázsfalván 1896. évi September hó 7-ik napján.

Thát György
kir. bírósági végrehajtó.

409 szám.
1896.

(37) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járás-bíróság 1176/96 számú végzése által a Pátria takarékpénztár javára Sejsán Nikuláé és társai ellen 20 frt — kr. tőke, ennek 1895. évi Augustus hó 29 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 19 frt 40 kr perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefogalt és 385 frt — kr-ra becsült és pedig Fretzilla Aurélnál Türben 5 drb kancza, továbbá a türi Obirsiában lakó Sejsán Nikuláénál 2 drb 6 éves fejérszőrű ökörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2203/96 számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Türben és az Obirsiában alperesek lakásánál leendő eszközlésére 1896. évi Oktober hó 6-ik napjának délelőtti 9 és 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az eláverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balázsfalván 1896. évi September hó 7-ik napján.

Thát György
kir. bírósági végrehajtó.

Magazin de lemne de lucru și de foc.

Subscrisul am onóre a aduce la cunoștința On. Public din loc și jur, că érá mi-am restabilit magazinul meu de lemne bine asortat la **casa-mi proprie**, și servesc pe lângă prețurile cele mai moderate materialul cel mai bun.

Templărie.

Primesc tot felul de lucrări de mésar pentru edificii, pe cum și **strane de biserică și mobilieruri de școli**, despre cari la cerere servesc cu **preliminare**.

Entreprise de pompe funebre.

La casuri de mórte recomand aședămintul meu de înmormintare **bogat asortat**, în care tóte obiectele, atát cele mai de rind, cât și cele mai fine se pot căpéta cu **prețurile cele mai ieftine**. — **Sicriuri de metal**, ce se inchiid hermetice, din primele fabrici. — **Sicriuri de brad și stejar** din lucrătórea-mi proprie.

Pe lângă referențe bune se acórdă plătirii în rate.

Rugând On. Public pentru spriginul binevoitor semnez

Blaș (Balázsfalva) 1896.

cu distincă stimă

Ștefan Oltean

templar.

(29) 4—10